

Dosarul nr. 3ra-1010/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – A. Paniș
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici

ÎNCHEIERE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Alexandru Adam împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni cu privire la contestarea actelor administrative, obligarea reluării plății pensiei și obligarea introducerii informației în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public,

împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de către Alexandru Adam,

constată:

La 02 august 2019, Alexandru Adam a depus acțiune în contencios administrativ, care a fost completată prin cererea din 22 august 2019, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni cu privire la contestarea actelor administrative, obligarea reluării plății pensiei și obligarea introducerii informației în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public.

În motivarea acțiunii a invocat că a exercitat serviciul militar și cu statul special în cadrul mai multor organe (sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, Serviciul grăniceri și Poliția de Frontieră) începând cu 24 decembrie 2003, iar prin ordinul Departamentului Poliției de Frontieră nr. 295/ps din 23 martie 2017 a fost eliberat din serviciu în temeiul art. 39 alin.(1) lit. d) din Legea cu privire la Poliția de Frontieră nr. 283/2001, cu dreptul la pensie.

În vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei au fost incluse, în temeiul art. 18 alin. (8) din Legea nr. 619/1995 în coroborare cu art. 18 lit. f) din Legea nr. 1544/1994, în raport 1:1 și perioade de vechime în muncă exercitate în ramuri civile.

Începând cu data de 24 martie 2017, după ce reclamantul a prezentat la Casa Națională de Asigurări Sociale certificatul calculului de stabilire a vechimii în serviciu și certificatul pecuniar pentru ultimul an de serviciu eliberate de Departamentul Poliției de Frontieră, reclamantului i-a fost stabilită și efectuată plata pensiei.

Ulterior, prin scrisoarea nr. II-03/10-5161 din 25 mai 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a informat reclamantul că pensia i-a fost stabilită eronat, deoarece în calculul vechimii în muncă au fost incluse unele perioade pentru care nu s-au achitat contribuții de asigurări sociale.

La fel, Casa Națională de Asigurări Sociale i-a comunicat că începând cu luna iunie până în prezent nu a efectuat plata pensiei, iar prin procesul-verbal nr. 9 din 20 mai 2019 al ședinței Comisiei Casei Naționale de Asigurări Sociale „privind recuperarea sumelor plătite necuvenit” s-a dispus restituirea pensiei primite.

În acest sens reclamantul a menționat că potrivit art. 49 din alin. (2) din Legea nr. 1544/1994, acordarea dreptului la pensie și respingerea cererii de pensioare se face prin decizie, emisă de organul de asigurări sociale.

La caz, însă, nu există o decizie a organului de asigurări sociale, deoarece decizia presupune emiterea unui act administrativ de către conducătorul organului de asigurări sociale, care în conformitate cu Regulamentul de activitate este împuternicit să emită decizii, iar procesul verbal nr. 9 din 20 mai 2019 este un act administrativ semnat de către persoane neîmputernicite cu dreptul de a emite decizii privind stabilirea sau refuzul de a stabili pensia, fapt ce contravine exigențelor de formă și competență prevăzute de norma art. 49 din alin. (2) din Legea nr. 1544/1994 pentru un act administrativ de anulare a dreptului la pensie.

De asemenea, reclamantul a notat că prin procesul-verbal nr. 9 din 20 mai 2019 s-a pus în sarcina sa plata unei datorii inexistente și nerecunoscute, care și în eventualitatea sau probabilitatea anulării dreptului la pensie, nu poate fi pusă pe seama beneficiarului de asigurări sociale.

Astfel, nefiind de acord cu acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale, la 18 iunie 2019, s-a adresat cu cerere prealabilă, solicitând anularea procesului-verbal nr. 9 din 20 mai 2019, reluarea plății pensiei începând cu luna iunie 2019 și revocarea scrisorii nr. II-03/10-5161 din 28 mai 2019 și pretențiile materiale formulate.

Casa Națională de Asigurări Sociale, încălcând termenele prevăzute la art. 167 alin. (3) din Codul administrativ, la 18 iulie 2019, a emis răspunsul nr. A-1451/19, prin care a respins cererea prealabilă, invocând că pensia pentru vechimea în muncă a fost stabilită incorect în legătură cu includerea în calculul vechimii în muncă a perioadei de activitate civilă, perioada pentru care nu au fost achitate contribuții de asigurări sociale, și anume perioada activității lui Alexandru Adam la societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni începând cu luna august 2019 până în noiembrie 2019.

Totodată, reclamantul a afirmat că în cadrul ședinței de judecată din 16 ianuarie 2020 a luat cunoștință cu decizia de schimbare a pensiei nr. 2019/95/31262 din 18 mai 2019, care a contestat-o cu cerere prealabilă la 24 ianuarie 2020. Drept urmare a examinării cererii prelabile din 24 ianuarie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis răspunsul nr. A-226/20 din 27

februarie 2020, prin care a respins-o și a menținut decizia de schimbare a pensiei nr. 2019/95/31262 din 18 mai 2019.

Reclamantul a considerat concluziile organului de asigurări sociale ca fiind bazate pe un șir de erori, admise de altfel din faptul că se confundă un șir de noțiuni cum ar fi „vechimea în muncă” cu „stagiul de cotizare”, nu s-a ținut cont de Legea în vigoare la momentul când au avut loc relațiile sociale, precum și nu s-au luat în calcul prevederile acelor acte normative și practica Casei Naționale de Asigurări Sociale în vigoare la momentul existenței raporturilor respective.

Conform art. 13 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1544/1994, pensia se stabilește pentru vechimea în muncă, care se calculează pentru perioadele de vechime în muncă prevăzute la art. 18 al aceleiași Legi, inclusiv coroborând cu art. 18 alin. (8) din Legea nr. 619/1995, care prevede că în cazuri excepționale conducătorii organelor securității statului sunt în drept să decidă asupra includerii în stagiul militar sau special a vechimii în muncă a cetățenilor Republicii Moldova încadrați în serviciul militar sau special în organele securității statului, calculându-se pentru un an de muncă – un an de serviciu militar.

Normele citate stipulează expres că se includ în calcul pentru stabilirea pensiei doar perioadele de vechime în muncă, care de altfel nu întotdeauna coincid cu stagiul de cotizare, cum ar fi de exemplu perioadele în care deși persoanele desfășoară activitate de muncă, dar datorită unor reglementări ei nu beneficiază de salariu sau efectuează plata contribuțiilor de asigurări sociale ce erau perioadele de rezidențiat ale medicilor, care deși constituiau vechimea în muncă dar inițial nu erau retribuite cu salariu; perioadele de activitate în calitate de judecător stagiari; perioadele de stagii la funcțiile de notar, avocat, executor judecătoresc, militarii și funcționarii cu statut special până la 01 ianuarie 2017. Prin urmare noțiunea de „vechime în muncă” este mai largă decât cea de „stagiul de cotizare”.

Confuzia la care a ajuns Casa Națională de Asigurări Sociale, bazându-se exclusiv doar pe verificarea datelor contului personal din Registrul electronic al Casei Naționale de Asigurări Sociale, constituie o interpretare și aplicare eronată a prevederilor art. 7 din Legea nr. 156/1998, în conformitate cu care datele din contul personal constituie exclusiv dovada stagiului de cotizare și nicidecum dovada vechimii în muncă, deoarece conform prevederilor pct. 1 din Regulamentul privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1449 din 24 decembrie 2007, carnetul de muncă constituie documentul de bază privind activitatea de muncă a salariaților pe teritoriul Republicii Moldova.

Reclamantul a invocat că stabilirea și plata pensiei sale s-a efectuat în temeiul legii speciale, și anume Legii nr. 1544/1994, dar nu a Legii privind sistemul public de pensii nr. 156/1998 în baza stagiului contributiv.

Alexandru Adam a menționat că Departamentul Poliției de Frontieră la determinarea vechimii în muncă s-a bazat pe prevederile pct. 1 din Regulamentul privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1449 din 24 decembrie 2007, precum și pct. 11 din Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 434/2012, care stabilea că determinarea vechimii în muncă se face în baza documentelor prezentate care confirmă perioadele ce urmează să fie incluse în vechimea în muncă cum ar fi: dosarele personale, carnetele de muncă, adeverințele semnate de conducătorii și contabilii

șefi ai instituției. Prin urmare, Departamentul Poliției de Frontieră corect s-a bazat pentru stabilirea vechimii în muncă, pe perioadele de activitate incluse în carnetul de muncă, dar nu pe stagiul de cotizare, după cum pretinde organul asigurărilor sociale.

Așa, includerea activității sale civile din perioada august – noiembrie 2000 la societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni, în vechimea în serviciul organelor securității statului, a avut loc cu mult anterior ieșirii la pensie, în baza deciziei comisiei resurse umane, aprobat prin ordinul Directorului general al Serviciului Grăniceri nr. 80 din 05 aprilie 2012.

Reieșind din prevederile Legii nr. 1544/1994, Casa Națională de Asigurări Sociale nu este competentă de a stabili și/sau modifica vechimea în serviciu stabilită de organul care a efectuat calculul acesteia, deoarece Casa Națională de Asigurări Sociale nu deține dosarele personale în care se ține evidența perioadelor de activitate, inclusiv a celor în condiții de activitate înlesnite sau a vechimii civile incluse în vechimea în serviciu, iar norma prevăzută de art. 49 alin. (3) din Legea nr. 1544/1994, la care face trimitere Casa Națională de Asigurări Sociale în răspunsul la cererea prealabilă stabilește expres că „organul de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda, eliberate de organele abilitate”. Însă, norma respectivă nu acordă dreptul organului de asigurări sociale de a anula și/sau modifica vechimea în serviciu, iar în cazul în care s-ar fi fost constatat că calculul vechimii în serviciu se bazează pe date neautentice sau nu se confirmă prin unicul act prevăzut de pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1449/2007, Casa Națională de Asigurări Sociale trebuia să formuleze o acțiune în instanță pentru modificarea calculului vechimii în muncă.

La fel, reclamantul a remarcat că organul de asigurări sociale, la emiterea deciziei contestate, s-a bazat doar pe date conținute în registrul Casei Naționale de Asigurări Sociale, în care din motive necunoscute lipsesc datele privind plățile din anul 2000 aferente contribuțiilor reținute de la dânsul și de la angajatorul societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni, or, acesta nici nu a solicitat prezentarea carnetului de muncă în original.

Mai mult ca atât, organul de asigurări sociale a constatat că pensia a fost stabilită ilegal în baza unei singure probe, și anume lipsa informațiilor în sistemul de evidență electronic al Casei Naționale de Asigurări Sociale, deși aceasta este competentă de a decide să includă aceste informații în registru sau nu.

Subsecvent, reclamantul a notat că Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale a fost constituit în baza Hotărârii Guvernului nr. 481 din 03 mai 2000 și s-a instituit începând cu 01 iunie 2000, stabilindu-se că acesta încă nu este funcțional, deoarece Casa Națională de Asigurări Sociale va elabora și va prezenta spre aprobare în termen de trei luni Ministerului Sănătății și Protecției Sociale tipizatele documentelor pentru sistemul evidenței individuale și instrucțiunile privind completarea și depunerea lor.

În aceste condiții, termenul de prezentare de 3 luni este sfârșitul lunii august 2000, iar în ce termen formulările tipizate de raportare și instrucțiunile de completare au fost aprobate de către Ministerul Sănătății și Protecției Sociale, nu este indicat. Însă, este cert că în perioada august – noiembrie 2000 Casa Națională de Asigurări Sociale și societatea comercială „European Drinks Import

Export” societate pe acțiuni nu au avut cum depune declarații electronice REV, deoarece Registrul electronic nu era funcțional, iar faptul că societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni a reținut și plătit contribuții din partea angajatorului și angajatului este cert, deoarece se dovedește prin primirea de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani a dării de seamă BASS pentru anul 2000, inclusiv și a dărilor de seamă trimestrială pentru perioada respectivă.

Prin urmare, în condițiile în care angajatorul a reținut și transferat la Casa Națională de Asigurări Sociale contribuțiile aferente, există probabilitatea că acesta a recepționat raportul REV pe suport de hârtie și nu le-a introdus în registrul electronic sau eventual la acel moment nici nu a recepționat rapoarturi REV.

Succesiv, reclamantul a remarcat că Casa Națională de Asigurări Sociale este unica autoritate publică competentă să urmărească și să sancționeze contribuabilii, care nu au prezentat declarațiile prevăzute de lege, însă, la caz obținând plățile de la societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni pentru anul 2000 nu a manifestat nicio elementară diligență sau interes să-și exercite obligațiile stabilite de lege de a solicita și obliga angajatorul să prezinte declarațiile REV și a lăsat peste 60 de persoane, doar în anul respectiv, fără înscrierea în Registru a stagiului de contribuție, în condițiile în care persoanele respective și-au îndeplinit obligațiile prevăzute de lege și au plătit contribuțiile, iar după aceasta tot Casa Națională de Asigurări Sociale nu acceptă dările de seamă REV pentru perioada respectivă și lipsește persoanele de dreptul la pensie.

Faptul că angajatorul societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni a efectuat plata contribuțiilor de asigurare socială aferente anului 2000 se confirmă prin carnetul de muncă (unicul act ce confirmă vechimea în muncă în acea perioadă), certificatul despre salariul său din anul 2000, înscrisuri privind includerea sa în dispozițiile de casierie privind plata salariului, declarațiile REV prezentate de angajator.

Astfel, reclamantul a considerat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale ca fiind neîntemeiat, or, el nu poate fi lipsit de un drept dobândit în mod licit.

Mai mult ca atât, Alexandru Adam a relevat că Casa Națională de Asigurări Sociale refuză să primească documentele oficiale ce i-au fost eliberate de către angajator, care confirmă banii primiți în perioada când a activat în cadrul societății comerciale „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni, documente în original semnate de conducătorii companiei.

În opinia reclamantului, acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale de stopare a pensiei în lipsa unei hotărâri judecătorești îi îngăduesc dreptul legal la pensie și constituie o încălcare a Protocolului 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, deoarece prin aceste acțiuni este lipsit de proprietatea sa dobândită în mod legal, iar faptul că există divergențe între Casa Națională de Asigurări Sociale și angajatorul societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni privind prezentarea dărilor de seamă REV, nu poate constitui temei de a încălca un drept fundamental al persoanei.

Reclamantul Alexandru Adam a solicitat prin cererea de chemare în judecată:

- anularea procesului-verbal nr. 9 din 20 mai 2019 al ședinței Comisiei Casei Naționale de Asigurări Sociale „privind recuperarea sumelor plătite necuvenit”;
- obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a relua plata pensiei, începând cu luna iunie 2019;
- constatarea încălcării termenelor de examinare a cererii prelabile;
- obligarea introducerii informației privind stagiul său de contribuție conform declarației REV prezentate de societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni, pentru perioada august – noiembrie 2000, în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public;
- anularea deciziei de schimbare a pensiei nr. 2019/95/31262 din 18 mai 2019.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea depusă de către Alexandru Adam.

S-a anulat ca ilegal procesul verbal nr. 9 emis de Comisia Casei Naționale de Asigurări Sociale la 20 mai 2019 și decizia de schimbare a pensiei nr. 2019/95/31262 din 18 mai 2019.

Ca efect al anulării actului administrativ contestat, Alexandru Adam urmează a fi repus în drepturi, prin reluarea plății pensiei.

În rest, pretențiile lui Alexandru Adam au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 115, 120-133).

Dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat public la 16 octombrie 2020 și a fost notificat Casei Naționale de Asigurări Sociale la 20 octombrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție a corespondenței DS8000204310AS (f.d. 118). La 29 octombrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 118). Potrivit avizului de recepție a corespondenței DS8000507432AS, copia hotărârii motivate a fost notificată apelantei la 28 decembrie 2020 (f.d. 135). Apelul motivat a fost depus prin poștă electronică la 27 ianuarie 2021 (f.d. 139, 140-143).

Astfel, instanța de recurs constată că la demararea căii de atac în ordine de apel, Casa Națională de Asigurări Sociale a respectat termenul de atac instituit la art. 232 din Codul administrativ.

La 09 martie 2021, Alexandru Adam a depus un apel incident împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe, și anume în partea respingerii capătului de cerere de obligare a introducerii informației privind stagiul de contribuție al reclamantului, conform declarației REV, prezentate de intervenient, pentru perioada august-noiembrie 2000 în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale și emiterea unei alte decizii în partea casată, prin care să fie admis acest capăt de cerere (f.d. 159-160).

Prin încheierea din 16 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul incident depus de Alexandru Adam (f.d. 164-165).

Prin decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 16 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 176, 177-188).

În consolidarea soluțiilor prima instanță și instanța de apel au conchis că sunt în imposibilitate de a stabili circumstanțele de fapt și de drept care au fost reținute de autoritatea publică în vederea emiterii actului administrativ, fiind

emisă o decizie intitulată ca „Decizie de schimbare a pensiei”, prin care s-a decis „Noi terminăm pensia pentru limita de vârstă”, „Cauza terminării – pentru concretizare” (f.d. 22, dosar administrativ).

Instanțele inferioare au apreciat că o astfel de motivare a actului administrativ vine în contradicție cu prevederile art. 118 din Codul administrativ. Or, în speță, conținutul deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 2019/95/31262 din 18 mai 2019 nu poate fi apreciat ca motivare completă a actului administrativ individual defavorabil, nefiind determinate și nici determinabile motivele de fapt și de drept, care ar justifica emiterea acestui act, circumstanță care duce la anularea actului contestat ca fiind ilegal.

De asemenea, instanțele inferioare au menționat că nemotivarea actului administrativ contestat nu este unicul temei care dovedește ilegalitatea actelor administrative emise de Casa Națională de Asigurări Sociale în privința lui Adam Alexandru în urma verificării dosarului de pensionare a acestuia.

În acest sens s-a notat că este greșită și nu poate fi acceptată motivarea din Actul de verificare a documentelor nr. 9 din 15 mai 2019, prin care Casa Națională de Asigurări Sociale a constatat că în extrasul din contul personal lipsește informația despre activitatea desfășurată de Adam Alexandru în domeniul civil pentru perioada anului 2000 și că în aceste circumstanțe se constată că ultimul nu întrunește stagiul necesar pentru a beneficia de pensie. Or, în condițiile în care Alexandru Adam a prezentat setul de acte ce confirmă perioada de activitate a sa în cadrul societății comerciale „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni (august – noiembrie 2000), cum ar fi: carnetul de muncă seria AA 0014543 (f.d. 14); certificat de salariu, eliberat de angajator pentru perioada respectivă (f.d. 16); listele de plată, care confirmă achitarea salariului reclamantului (f.d. 17-22), organul de asigurări sociale prin neincluderea perioadei de activitate august – noiembrie 2000 a admis o încălcare gravă a dreptului lui Alexandru Adam la pensie, circumstanță care este inacceptabilă.

Astfel, în condițiile în care s-a constatat netemeinicia concluziilor Casei Naționale de Asigurări Sociale despre neîntrunirea de către Alexandru Adam a condițiilor pentru a beneficia de pensie, instanțele inferioare au conchis subsecvent și ilegalitatea actelor administrative bazate pe această concluzie, și anume: decizia CNAS nr. 2019/95/31262 din 18 mai 2019 și procesul-verbal nr. 9 din 20 mai 2019 privind recuperarea din contul lui Alexandru Adam a sumei în mărime de 143 405,44 de lei, plătită cu titlu de pensie în perioada 24 martie 2017 – 31 mai 2019.

În privința cerinței reclamantului de obligare a Casei Naționale de Asigurări Sociale de a introduce informația privind stagiul de contribuție al reclamantului pentru perioada august – noiembrie 2000 în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, instanțele inferioare au constatat netemeinicia acesteia, deoarece, formulând o astfel de cerință, reclamantul nu a ținut cont de prevederile art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Cu atât mai mult că, în speță, nu au fost administrate probe care să dovedească în mod cert informația privind plățile efectuate de către angajator a contribuțiilor de asigurări sociale în privința reclamantului în perioada invocată.

La 15 iulie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, recurs împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și emiterea unei decizii noi (f.d. 191, 192).

La 07 octombrie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului poștal, motivarea recursului împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 200-203, 204).

În motivarea recursului a invocat că soluțiile instanțelor inferioare sunt nemotivate, deoarece conform extrasului din contul personal al intimatului, perioada de activitate a acestuia la societatea comercială „European Drinks Import Export” societate pe acțiuni nu este reflectată, respectiv, această perioadă nu poate fi inclusă la calculul pensiei intimatului. Prin urmare, la caz, suportul probator a fost apreciat defectuos și arbitrar.

La fel, recurenta a considerat că constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, iar acest fapt denotă că instanța de apel nu a exercitat un control judiciar complet, în fapt și în drept, cu respectarea efectului devolutiv al apelului, asupra ceea ce a hotărât prima instanță, iar drept consecință a interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept material și procedural pertinente speței, fapt ce a succedat adoptarea unei soluții nemotivate.

La 01 noiembrie 2021, intimatul Alexandru Adam a depus referință prin care a solicitat declararea recursului Casei Naționale de Asigurări Sociale ca fiind inadmisibil.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 22 iunie 2021 (f.d. 176). La 15 iulie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat (f.d. 191, 192). Potrivit avizului de recepție a corespondenței DS8003559732AS decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei la 15 septembrie 2021 (f.d. 196). Motivarea recursului a fost depusă la 07 octombrie 2021 (f.d. 200-203, 204).

În atare circumstanțe, completul ajunge la concluzia că recurenta s-a conformat prevederilor legale stipulate la art. 245 din Codul administrativ privind termenul de depunere a recursurilor.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. În acord cu alin. (2)

din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă a statuat că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v.

Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurentă este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh